

A Talajtani Társaság tevékenysége és Tisztújító Közgyűlése

Budapest, 1986. január 15.

A Magyar Agrártudományi Egyesület Talajtani Társaságának 1986. januárjában megtartott beszámoló és vezetőségválasztó Közgyűlését jelentős előkészítő munka előzte meg.

A Társaság 1985. április 24-i vezetőségi ülésén felmérték a Tisztújító Közgyűlés előkészítésével, valamint a Magyar Agrártudományi Egyesület 1986. márciusára összehívott Küldöttközgyűlésével kapcsolatos feladatokat. Döntöttek a Tisztújító Közgyűlés idejéről és programjáról, valamint arról, hogy a szakosztályok ezt megelőzően bonyolítják le beszámoló és tisztújító rendezvényeiket. A szóban forgó értekezleten született határozat arról is, hogy a Talajászványtani Munkacsoport, párhuzamosan a többi szakosztállyal, választásokat tart és ezzel egyidejűleg önálló szakosztállyá alakul.

A szakosztályi jelölő bizottságok segítségével 1985. októberében, novemberében és decemberében tartották a szakosztályok vezetőségválasztó üléseit. Ezeken általában — a korábbi évek gyakorlatának megfelelően — a következő irányelvek érvényesültek:

- a szakosztály elmúlt öt évi munkájának értékelése;
- elnök, titkár és vezetőségi tagok választása;
- a szakosztályi vezetőségválasztó ülést célszerű szakmai vitaüléssel egybe kötni.

Szakosztályi vezetőségválasztások

Elsőnek a Talajászványtani Szakosztály alakuló ülésére került sor 1985. október 31-én. Az értekezletet FEKETE ZOLTÁN, a Talajtani Társaság tiszteletbeli elnöke nyitotta meg. Beszédében felhívta a figyelmet az ásványtani ismereteknek a talajtanban betöltött fontos szerepére és méltatta századunk néhány kiemelkedő, talajtannal foglalkozó tudósának az ásványtanhoz és geológiához való kötődését. A megnyitó beszédet követően — a jelölő bizottság javaslatának ismertetése után — az ülés résztvevői a következő vezetőséget választották meg:

- Elnök: GEREI LÁSZLÓ (MTA Földrajztudományi Kutató Intézet, Budapest)
 Titkár: SZENDREI GÉZA (Természettudományi Múzeum, Ásvány- és Kőzettár, Budapest)
 Tagok: BIDLÓ GÁBOR (Budapesti Műszaki Egyetem)
 DOMBOVÁRI LÁSZLÓNÉ (Agrártudományi Egyetem, Gödöllő)
 PÁRTAY GÉZA (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Budapest)

A vezetőség megválasztása után BIDLÓ GÁBOR a talaj vázászványainak amorfizálódási folyamatairól tartott nagy érdeklődést kiváltó előadást.

A vezetőség gazdag programot dolgozott ki az 1986-os évre; egyebek között a következő témakörökben szerveznek vitaüléseket: a paleotalajok mikromorfológiája, pásztázó elektron-mikroszkópos technika alkalmazásának lehetőségei és módszerei a talajtani vizsgálatokban,

karbonátásványok a talajokban, a műszeres analitikai mérési módszerek megbízhatósága talajásványtani vizsgálatoknál.

Fentiekből látható, hogy a Talajásványtani Szakosztály megalakulása fontos lépés a Talajtani Társaság életében, mellyel lehetőséget teremt az e határterületen dolgozó szakembereknek, hogy a jövőben a Magyarhoni Földtani Társulaton kívül a Magyar Agrártudományi Egyesületben is fórumot kapjanak.

A 6 korábban is működő szakosztály az év végén ugyancsak megtartotta beszámoló és vezetőségválasztó ülését:

I. Talajfizikai Szakosztály

1985. november 25-én, a Szakosztály vezetőségválasztó ülését közvetlenül megelőzően hangzott el G. VACHAUD, a Grenoble-i Mechanikai Intézet tudományos igazgatójának (Franciaország) előadása a talajban végbemenő nedvesség-mozgások szimulációjáról. Részletesen elemezte a talajvízgazdálkodási-, talajfizikai-mérések eredményeit, valamint a térbeli heterogenitási problémákat és a szimulációs extrapolálás lehetőségeit egy modellterületen. Az előadást élénk vita követte, jelezve a téma aktualitását.

Ezután került sor a Szakosztály vezetőségválasztó ülésére. Az elmúlt időszak munkájáról és az elért eredményekről VÁRALLYAY GYÖRGY, a Szakosztály elnöke számolt be. Kiemelte, hogy az 1985-ös év különösen sikeres volt, mivel a talajfizika két nemzetközileg elismert tudósa is (D. R. NIELSEN és G. VACHAUD) tartott nagy érdeklődést kiváltó előadást a Szakosztály rendezésében.

A beszámoló után a résztvevők — az előterjesztett javaslatok figyelembevételével — az alábbi vezetőséget választották meg:

Elnök: VÁRALLYAY GYÖRGY (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Budapest)
 Titkár: PARÁSZKA LÁSZLÓ (MÉM Növényvédelmi és Agrokémiai Központ, Budapest)
 Tagok: DVORACEK MIKLÓS (Agrártudományi Egyetem, Keszthely)
 FEKETE JÓZSEF (Agrártudományi Egyetem, Gödöllő)
 NÉMETH SÁNDOR (MÉM Vas megyei Állomás, Tanakajd)
 NYIRI LÁSZLÓ (DATE Kutató Intézete, Karcag)
 RAJKAI KÁLMÁN (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Budapest).

II. Talajkémiai Szakosztály

A Talajkémiai Szakosztály a Trágyázástani Szakosztállyal közösen 1985. november 27-én — a talajkémiai vizsgálatok témájával foglalkozó rendezvénysorozat keretében — vitaülést tartott „A talajheterogenitás és a mintavételezés” címmel. Az ülésen 7 előadás hangzott el a következő sorrendben:

- DARAB KATALIN: „Különböző szikes talajkomplexek heterogenitásának vizsgálata és a mintavételezés módszerei”;
- BICZÓK GYULA: „A geostatistika néhány talajtanban alkalmazható módszere”;
- LAKATOS MÁRIA: „Mészlepedékes csernozjom talaj heterogenitásának jellemzése alapvizsgálati adatokkal”;
- SARKADI JÁNOS, NÉMETH TAMÁS és KÁDÁR IMRE: „A talaj P-, K-, ammónium- és nitráttartalmának heterogenitása, a megbízhatóságot befolyásoló mintavételi hibák”;
- ZSOLDOS LÁSZLÓ: „Ültetvények talajának heterogenitása”;
- HAECKENAST BÁLINT: „Talajheterogenitás és mintavételezés”;
- NAGY LEHEL: „Kézi és gépi talajmintavételek összehasonlítása”.

Rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg a témakör iránt, azonban a zsúfolt program nem tette lehetővé a problémák részletes megvitatását; ezért elhatározták, hogy a jövőben is napirenden tartják a heterogenitás és mintavételezés kérdéseit.

Az előadás-sorozatot és hozzászólásokat követően HARGITAI LÁSZLÓ, a Szakosztály elnöke tartotta meg beszámolóját. Méltatta a Szakosztály elmúlt években tapasztalt aktivitását. A rendezvények előadásainak témaválasztása igen sokrétű volt. Elmondta, hogy az 1981—85. közötti időszakban nagymértékben megnövekedett a Szakosztály előre tervezett programú és tematikájú, más szakosztályokkal koordinált rendezvényeinek száma és jelentősége.

A beszámoló után a jelenlévők a következő vezetőséget választották meg:

- Elnök: HARGITAI LÁSZLÓ (Kertészeti Egyetem, Budapest)
 Titkár: DARAB KATALIN (Kertészeti Egyetem, Budapest)
 Tagok: DI GLÉRIA EDIT (Óbuda Mezőgazdasági és Kertészeti TSz, Budapest)
 MURÁNYI ATTILA (MTA Talajtani és Agrokémiiai Kutató Intézete, Budapest)
 RÉDLY LÁSZLÓNÉ (MTA Talajtani és Agrokémiiai Kutató Intézete, Budapest)
 ZSOLDOS LÁSZLÓ (Kertészeti Egyetem, Budapest)
 BOLDIS OTTÓ (MÉM Növényvédelmi és Agrokémiiai Központ, Budapest)
 BÁLINT SZABOLCS (MÉM Hajdú-Bihar megyei Növényvédelmi és Agrokémiiai Állomás, Debrecen)

III. Talajbiológiai Szakosztály

A Szakosztály 1985. november 26-án tartotta vezetőségválasztó ülését. ANTON ATTILA a talajenzimológiai kutatások néhány időszerű kérdésével foglalkozott vitaindító előadásában, amelyet nagy érdeklődés kísért. Ezt követően BAKONDINÉ ZÁMORY ÉVA, a Szakosztály titkára beszélt az 1981—85. között végzett tevékenységről. Utalt arra, hogy a vezetőség mindig fontos feladatának tekintette, hogy tagjainak, a hazai talajbiológusoknak, fórumot biztosítson a legújabb kutatási eredmények bemutatására, másrészt a külföldi szakemberek részvételével szervezett nemzetközi rendezvényeken biztosítsa e tudományterületeken folyó legújabb kutatások nemzetközi szintű kölcsönös megismerését, a tapasztalatcserét és a termékenyítő vitákat. A hagyományokat követve, az elmúlt öt évben három nemzetközi és két hazai nagyrendezvényt, továbbá tíz előadói ülést szerveztek, 650 résztvevővel és 360 előadással.

A beszámoló után került sor a Szakosztály vezetőségének megválasztására. A jelenlévők az alábbiakban ismertetett vezetőséget választották meg:

- Elnök: SZEGI JÓZSEF (MTA Talajtani és Agrokémiiai Kutató Intézete, Budapest)
 Titkár: BAKONDINÉ ZÁMORY ÉVA (MÉM Növényvédelmi és Agrokémiiai Központ, Budapest)
 Tagok: ANTON ATTILA (MTA Talajtani és Agrokémiiai Kutató Intézete, Budapest)
 KOVÁCS GÉZA (MTA Talajtani és Agrokémiiai Kutató Intézete, Budapest)
 NAGYNÉ VÖRÖS IBOLYA (MTA Talajtani és Agrokémiiai Kutató Intézete, Budapest)
 TÓTH BENEDEK (Agrártudományi Egyetem, Keszthely)

IV. Trágyázástani Szakosztály

A Szakosztály 1985. november 27-én a Talajkémiai Szakosztállyal közösen tartott vitaülést „A talajheterogenitás és mintavételezés” címmel.

Az ülés után került sor a Szakosztály új vezetőségének megválasztására. LATKOVICS GYÖRGYNÉ, a Szakosztály titkára értékelte az elmúlt időszakban végzett munkát. Elmondta, hogy a Szakosztály több önálló rendezvényt és kerekasztal-megbeszélést szervezett, ugyancsak sikeresek voltak a Talajkémiai Szakosztállyal, valamint a Talajtani Társaság Győr-Sopron

megyei szervezetével együtt rendezett előadóülések. A Szakosztály életében azonban a legjelentősebb esemény a CIEC IX. Műtrágyázási Világkongresszuson (Budapest, 1984. június) való részvétel volt, ahol a számos külföldi résztvevő mellett sok agrokémiával, trágyázástannal, talajtannal és növénytermesztéssel foglalkozó magyar szakember is bemutatta legújabb eredményeit.

A beszámoló után PECZNIK JÁNOS, a Szakosztály volt elnöke ismertette az új vezetőségre vonatkozó javaslatot, melyet az ülés résztvevői elfogadtak:

Elnök: DEBRECZENI BÉLA (Agrártudományi Egyetem, Keszthely)
 Titkár: FEKETE ATTILA (MÉM Növényvédelmi és Agrokémiai Központ, Budapest)
 Tagok: SARKADI JÁNOS (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Budapest)
 BUZÁS ISTVÁN (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Budapest)
 KÁDÁR IMRE (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Budapest)
 FÜLEKY GYÖRGY (Agrártudományi Egyetem, Gödöllő)
 SZÜCS MIHÁLY (KATE Mosonmagyaróvári Kara, Mosonmagyaróvár)
 LOCH JAKAB (Agrártudományi Egyetem, Debrecen)
 IVANCICS JÓZSEF (ÁG Labor, Szekszárd)

V. Talajgenetikai és Talajtérképezési Szakosztály

A Szakosztály 1985. november 22-i vezetőségválasztó ülésén JENEY ISTVÁN, a Szakosztály elnöke ismertette a beszámolási időszak alatt végzett munkát. Részletesen taglalta az elért eredményeket, illetve felhívta a figyelmet arra, hogy a megfelelő színvonalú tudományos-társadalmi munka érdekében a vezetőség aktívabb közreműködésére van szükség.

Ezt követően JASSÓ FERENC ismertette az új vezetőségi tagokra, valamint az elnök és titkár személyére vonatkozó javaslatot. A résztvevők a következő személyeket választották meg:

Elnök: JENEY ISTVÁN (MÉM Növényvédelmi és Agrokémiai Központ, Budapest)
 Titkár: ZILAHY PÉTER (MTA Központi Hivatala, Budapest)
 Tagok: BACSA IMRE (MÉM Földügyi és Térképészeti Hivatala, Budapest)
 JUHÁSZ ILONA (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Budapest)
 KULCSÁR MENYHÉRTNÉ (MÉM Növényvédelmi és Agrokémiai Központ, Budapest)
 MÉLYVÖLGYI JÓZSEF (MÉLYÉPTERV, Budapest)
 POZSGAI ANDRÁS (MÉM Vas megyei Növényvédelmi és Agrokémiai Állomás, Tanakajd)

VI. Talajtechnológiai Szakosztály

A Szakosztály vezetőségválasztó ülése 1985. december 3-án volt. ÁBRAHÁM LAJOS, a Szakosztály elnöke elmondta, hogy a Szakosztály az elmúlt időszakban fontos feladatának tekintette, hogy elősegítse a — kormány által is kiemelten kezelt, a VI. öt éves tervben szereplő — több mint 10 millió forint értékű meliorációs munka megvalósítását. A Szakosztály több rendezvényt tartott más egyesületekkel és szakosztályokkal közösen; ezek közül kiemelte a különféle talajjavító anyagok hatékonysága témakörben a Talajkémiai Szakosztállyal együtt rendezett vitaülést. Említette még a Szegeden, a Megyei Tanáccsal és az Erdészeti Társasággal közösen szervezett vitaülést a síkvidéki tájvédelem témakörében.

A beszámoló után került sor az új vezetőség megválasztására. ÁBRAHÁM LAJOS, aki nyugdíjba vonulása miatt nem kívánta magát jelöltetni, javaslatot terjesztett elő az új vezetőségre, melyet a jelenlévők megszavaztak:

Elnök: MAJOROS ENDRE (AGROBER, Budapest)
Titkár: LIGETI MIKLÓS (MÉM Növényvédelmi és Agrokémiai Központ, Budapest)
Tagok: BLASKÓ LAJOS (DATE Kutató Intézete, Karcag)
HEGEDÜS LAJOS (MÉM Növényvédelmi és Agrokémiai Központ, Budapest)
MOLNÁR ENDRE (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Budapest)
PATÓCS IMRE (MÉM Növényvédelmi és Agrokémiai Központ, Budapest)
PUSZTAI ANTAL (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Budapest)
TÓTH SEBESTYÉN (GATE Kutató Intézete, Kompolt)

A Tisztújító Közgyűlés

A Magyar Agrártudományi Egyesület Talajtani Társasága 1986. január 15-én a MTESZ Székházában tartotta meg Tisztújító Közgyűlését. A résztvevő több mint 100 társasági tag között voltak a vidéki szakosztályok képviselői is. Az elnökségben foglalt helyet SZABOLCS ISTVÁN, a Talajtani Társaság elnöke, FEKETE ZOLTÁN, a Talajtani Társaság tiszteletbeli elnöke, LÁNG ISTVÁN, az MTA főtitkára, a Talajtani Társaság alelnöke, STEFANOVITS PÁL akadémikus, a Talajtani Társaság alelnöke, CSÁKY CSABA, A MAE ügyvezető főtitkára, valamint JASSÓ FERENC, a Talajtani Társaság titkára.

A Talajtani Társaság 5 éves munkájáról SZABOLCS ISTVÁN számolt be. Bevezetőjében elmondta, hogy a MAE Elnökségének jóváhagyott határozata és irányelvei alapján a Talajtani Társaság is elkészítette cselekvési programját az 1981—85 évekre. A célkitűzések megegyeztek a VI. ötéves népgazdasági tervből a Társaságra és a talajtani szakterületre eső feladatokkal.

Ezt követően az ülés résztvevői egyperces néma felállással adóztak az időközben elhunyt vezetőségi tagok — ARANY SÁNDOR, FERENCZ VILMOS, HORNYÁK FERENC, KLIMES-SZMIK ANDOR és PÁNTOS GYÖRGY — emlékére.

A beszámoló rámutatott arra, hogy a Társaság előtt álló feladatok szorosan kapcsolódnak azokhoz a teendőkhöz, amelyek a hazai talajok termékenységének növelését, hatékonyabb hasznosítását, a kemizálás magasabb szinten való megvalósítását, a térségi meliorációs munkák beindítását és végrehajtását, a talajok szennyeződése elleni védelmét szolgálják. „Az elmúlt évek során tovább erősödött az a nézet, hogy a talaj hazánk egyik legfontosabb természeti erőforrása, melynek megóvása és céltudatos hasznosítása alapvető feladatunk. A talaj, mint termelőeszköz fontosságának felismerése együttjárt a nyersanyagok, műtrágyák, javítóanyagok, öntözés költségeinek növekedésével és annak szükségszerű felismerésével, hogy a talajok hasznosítása során nemcsak a nagyobb termés elérése, hanem a jövedelmezőbb és a környezetet jobban kímélő talajhasznosítás is döntően fontos. Ezek a kérdések képezték tudományos és társadalmi alapját annak a szakmai tevékenységnek, amelyet az elmúlt idő alatt Társaságunk, annak szakosztályai, valamint alkalmi munkacsoportjai kifejtettek” — mondotta az előadó. Emlékeztetett arra, hogy a MÉM Növényvédelmi és Agrokémiai Főosztálya ebben az időszakban hozta létre a korszerű agrokémiai vizsgálobázisokat, valamint a számítógépes szaktanácsadási rendszert. Országosan hat új talajtani—talajfizikai vizsgálobázis épült. Mindezek arra mutatnak, hogy a talajtani és agrokémia szakterülete iránt az érdeklődés a mezőgazdasági gyakorlat és a különböző tervező intézmények részéről nagymértékben megnőtt.

Ezt követően a Társaság elnöke szervezeti kérdésekkel foglalkozott. Megállapította, hogy a társasági munka az újonnan megalakult Talajásványtani Szakosztállyal kibővülve 7 szakosztályban folyik. A taglétszám megközelíti az 1000 főt, melynek 60%-a a vidéki MAE-szervezetek talajtani csoportjaiban tevékenykedik. Felhívta a figyelmet arra, hogy a jövőben fokozottabban be kell vonni a fiatal szakembereket a Társaság tevékenységébe.

A Talajtani Társaságnak a vidéki szervezetekkel kialakult kapcsolatát elemezve elmondta, hogy a beszámolási időszak végére a működő megyei szervezetek számát sikerült ötről tizenkettőre növelni. A vidéki szakosztályok szervezetileg a MAE Bács-Kiskun-, Borsod-, Csongrád-, Győr-Sopron-, Hajdú-Bihar-, Heves-, Komárom-, Nógrád-, Pest-, Szolnok-, Tolna-, Békés megyei szervezeteiben működnek. A további feladatokat taglalta célszerűnek tartja a szakosztályok vidéki szervezetekkel való közvetlen együttműködésének fejlesztését, továbbá a termelőüzemek, különösen pártoló tagjaik számára, azok érdeklődésének, esetleg felkérésének megfelelő témájú előadások, szakmai konzultációk és megbeszélések szervezését.

SZABOLCS ISTVÁN ezután rátért a Talajtani Társaságnak a beszámolási időszakban végzett tevékenységének ismertetésére. Megállapította, hogy a Társaság a munkatervében megjelölt feladatok 80—90%-át tudta realizálni.

A Társaság rendezvényeiről az 1. táblázat ad képet. Az elmúlt öt év különösen gazdag volt nagyrendezvényekben. Ezek közül ki kell emelni a Nemzetközi Műtrágyázási Szövetség (CIEC) Világkongresszusát, melyen a CIEC 50 éves jubileumáról is megemlékeztek. Ilyen nagyszabású rendezvény még nem volt hazánkban ebben a szakmában, ezért külön is értékelnünk kell, hogy a rendkívül rövid előkészítési idő ellenére nagy sikerrel zárult.

A Talajtani Társaság elnöke örömmel állapította meg, hogy jóformán minden szakosztály tevékenysége fejlődött. Külön kiemelte a Talajbiológiai Szakosztály nemzetközi rendezvényeit, a Talajkémiai és Trágyázási Szakosztály módszertani előadás-sorozatát, valamint a Talajtechnológiai Szakosztály sikeres rendezvényeit. Üdvözölte a Talajásványtani Szakosztály megalakulását és kérte az Egyesület vezetését, hogy az új szakosztályt ismerje el és támogassa munkáját.

A beszámoló további részében a Társaság nemzetközi kapcsolatairól szólt. Elmondta, hogy a Talajtani Társaság hagyományosan jó nemzetközi kapcsolatai az elmúlt években továbbfejlesztettek. Így a szocialista országokkal fenntartott kétoldalú kapcsolat most már Romániával is létrejött. A szocialista országok képviselői részt vettek vándorgyűléseinken, és Társaságunk is képviseltette magát az NDK, Lengyel, Bolgár, Román és Jugoszláv Talajtani Társaságok nagyrendezvényein.

1983-ban megállapodás jött létre az Osztrák Talajtani Társasággal való rendszeres együttműködésről, és hasonló kapcsolat alakult ki a Spanyol Talajtani Társasággal a beszámolási időszak alatt.

Az elmúlt öt évben ← magyarországi látogatásuk során — több mint 30 neves külföldi tudós tartott előadást Társaságunk szervezésében, közöttük volt Y. TAKAI, a Japán Talajtani

1. táblázat

A Talajtani Társaság rendezvényei (1981—1985)

	1981	1982	1983	1984	1985
Nemzetközi nagyrendezvény	1	1	1	1	1
Hazai nagyrendezvény, vándorgyűlés	—	4	1	2	1
Vitaülés, szakülés, ankét	19	16	15	10	10
Bemutató	3	2	5	1	1
Munkabizottsági ülés	15	14	15	14	14
Szakosztályi vezetőségi ülés	12	12	12	12	12
Társasági vezetőségi ülés	3	2	3	2	2

Megjegyzés: Az Agrokémia és Talajtan számos rendezvényről számolt be hasábjain. Ezek közül a fontosabbakra a későbbiekben a következőképpen hivatkozunk: [Kötetszám, oldalszám, szerző neve].

Társaság elnöke, I. P. GERASZIMOV (SzU), a Földrajzi Intézet igazgatója, J. LÅG, a Norvég Tudományos Akadémia elnöke, H. C. ASLYNG, a Dán Talajtani Társaság elnöke, D. R. NIELSEN, az USA Talajtani Társaságának alelnöke, Sz. Sz. TROFIMOV (SzU), a Novoszibirszk-i Agrokémiai és Talajtani Intézet Rekultivációs Osztályának vezetője, K. KRISHNAMURTHY (India), a Bangalore-i Agrártudományi Egyetem tudományos igazgatója, G. VACHAUD, (Franciaország), a grenoble-i Mechanikai Intézet igazgatója, és sokan mások.

1985-ben sikeres cserélatogatást bonyolítottunk le az NDK Talajtani Társaságának szakembercsoportjával, melynek megrendezésére 1986-ban is sor kerül. Hasonló együttműködés van kialakulóban a Lengyel Talajtani Társasággal is.

SZABOLCS ISTVÁN elmondta, hogy a XII. Nemzetközi Talajtani Világkongresszuson (India, 1982), amelyen öttagú magyar küldöttség vett részt, a Társaság elnökét a Nemzetközi Talajtani Társaság főtitkárhelyettesévé, a Talajfizikai Szakosztály elnökét pedig a VI. Bizottság elnökévé választották. Az 1986 augusztusában Hamburgban megrendezésre kerülő XIII. Nemzetközi Talajtani Kongresszusra előreláthatólag jelentős számú magyar küldöttség utazik; a kongresszusra való felkészülés jól halad.

Beszámolójának befejező részében SZABOLCS ISTVÁN a Társaság hazai szakmai kapcsolataival foglalkozott. Beszért arról, hogy a Társaság kapcsolatai az Egyesület és MTESZ más társaságaival, ill. szakosztályaival a beszámolási időszak alatt továbbfejlődtek. A Társaság kölcsönösen egyeztetette vándorgyűlését a MAE más társaságaival, több közös rendezvényt szervezett a Magyarhoni Földtani Társulattal, valamint a Geodéziai és Kartográfiai Egyesülettel. Külön ki kell emelni a MTESZ Fejlődő Országok Bizottságával való jó együttműködést. Különösen sikeres volt „Az öntözésfejlesztés problémái a Tigris és az Eufrátesz térségében” ankét (Budapest, 1983), melynek anyagát SZABOLCS ISTVÁN szerkesztésében a MTESZ nyomtatásban is megjelentette 1984-ben.

A jövőbeni feladatokról az előadó a következőket mondta: „Fontosnak tartjuk, hogy az okszerű talajhasználat során a talaj termékenységet növelő módszereket és eljárásokat széles körben ismertessük, annak alkalmazását a mezőgazdaság gyakorlatában elősegítsük. Ezekből adódóan feladatunk a hazai és külföldi talajtani és agrokémiai módszerek, illetve technológiák kritikai értékelése, széles körű ismertetése és ezek gyakorlatba való bevezetésének elősegítése. Az eddigieknél is szorosabb munkakapcsolatot kell kiépítenünk úgy az oktatási-, kutatási intézményekkel, mint mezőgazdasági üzemekkel. Nagyobb feladatot kell vállalnunk módszertani és technológiai kérdések kimunkálásában és azok elterjesztésében. A Társaság munkájába nagyobb mértékben kell bevonni gyakorlati szakembereket. Több tájékoztatót, bemutatót kell tartanunk mezőgazdasági nagyüzemekben.”

SZABOLCS ISTVÁN felhívta a figyelmet arra, hogy a megválasztásra kerülő új vezetőségnek fontos feladata lesz a Társaság további önállóságának és a társasági munka demokratizálásának fejlesztése, az új feltételek mellett. Köztudomású, hogy a MAE arra ösztönzi a társaságokat, hogy az önállóbb tevékenységük keretében önállóbb szervezeti életet is éljenek és önállóbb gazdálkodási formákat is találjanak. E célból nélkülözhetetlen a pártoló tagság növelése és olyan módszerek kidolgozása, melyek segítségével a társaságok esetleges megbízást, továbbképzési feladatokat stb. is vállalhatnak.

Végezetül a Társaság elnöke a vezetőség nevében köszönetet mondott a MAE vezetőinek, a partnerintézetek képviselőinek azért a támogatásért, amelyben a Társaságnak az elmúlt öt év alatt része volt. Megköszönte a Társaság tagságának önzetlen munkáját.

Az elhangzott beszámolót a hozzászólások után a Közgyűlés egyhangúlag elfogadta és a régi vezetőséget felmentette. Ezután FEKETE ZOLTÁN ismertette a Jelölő Bizottság (SZEGI JÓZSEF elnök, FEKETE ZOLTÁN és SZENDREI GÉZA tagok) javaslatát az új vezetőségre. Az új vezetőséget a Közgyűlés egyhangúlag megválasztotta. Ugyancsak egyhangúlag választotta meg a Közgyűlés a MAE Vezetőségválasztó Közgyűlésére javasolt küldötteket.

A Talajtani Társaság megválasztott vezetősége a következő:

Elnök:	SZABOLCS ISTVÁN (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Bp.)
Tiszteletbeli elnökök:	FEKETE ZOLTÁN (Kertészeti Egyetem, Budapest) STEFANOVITS PÁL (Agrártudományi Egyetem, Gödöllő)
Alnökök:	LÁNG ISTVÁN (Magyar Tudományos Akadémia, Budapest) DEBRECZENI BÉLA (Agrártudományi Egyetem, Keszthely) HEGEDŰS LAJOS (MÉM Növényvédelmi és Agrokémiai Központ, Bp.)
Titkár:	JASSÓ FERENC (MÉM Növényvédelmi és Agrokémiai Központ, Bp.)
Szervezőtitkár:	LUKÁCS ANDRÁS (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Bp.)
Tagok:	ÁBRAHÁM LAJOS (MÉM Növényvédelmi és Agrokémiai Központ, Bp.) BUZÁS ISTVÁN (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Bp.) CSÁSZÁR JÓZSEF (Állami Gazdaság, Öreglak) DEZSŐ IMRÉNÉ (Agrártudományi Egyetem, Gödöllő) FEKETE JÓZSEF (Agrártudományi Egyetem, Gödöllő) FERENCZ KÁLMÁN (DATE Főiskolai Kara, Szarvas) FILEP GYÖRGY (Agrártudományi Egyetem, Debrecen) FÓRIZS JÓZSEFNÉ (Agrárgazdasági Kutató Intézet, Bp.) FÜLEKY GYÖRGY (Agrártudományi Egyetem, Gödöllő) GÁSPÁR LÁSZLÓ (Mezőgazdasági Kutató Intézet, Martonvásár) DI GLÉRIA EDIT (Óbuda Mezőgazdasági és Kertészeti TSz., Bp.) GYŐRI DÁNIEL (Agrártudományi Egyetem, Keszthely) KOLESZÁR GYÖRGY (MÉM Növényvédelmi és Agrokémiai Állomás, Miskolc) KOVÁCS GÉZA (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Bp.) LATKOVICS GYÖRGYNÉ (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Bp.) LOCH JAKAB (Agrártudományi Egyetem, Debrecen) MÁTÉ FERENC (Limnológiai Kutató Intézet, Tihany) PECZNIK JÁNOS (Agrártudományi Egyetem, Gödöllő) RÉDLY LÁSZLÓNÉ (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Bp.) SARKADI JÁNOS (MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, Bp.) SZODFRIDT ISTVÁN (Erdészeti Egyetem, Sopron) TÓTH BENEDEK (Agrártudományi Egyetem, Keszthely) VARGA JÓZSEF (MÉM Növényvédelmi és Agrokémiai Főosztály, Bp.) ZSOLDOS LÁSZLÓ (Kertészeti Egyetem, Budapest)

A Talajtani Társaság vezetőségének hivatalból tagjai:

- a Társaság hét központi szakosztályának elnökei, titkárai
- a megyei és városi szervezetek elnökei, titkárai
- a Nemzetközi Talajtani Társaság Magyar Nemzeti Bizottságának elnöke, titkára

A Talajtani Társaság a következő küldötteket választotta meg a MAE Vezetőségválasztó Közgyűlésére: SZABOLCS ISTVÁN, FEKETE ZOLTÁN, STEFANOVITS PÁL, LÁNG ISTVÁN, DEBRECZENI BÉLA, HEGEDŰS LAJOS, JASSÓ FERENC, VÁRALLYAY GYÖRGY, HARGITAI LÁSZLÓ, SZEGI JÓZSEF, FEKETE ÁTILA, JENEY ISTVÁN, MAJOROS ENDRE, GEREI LÁSZLÓ és LATKOVICS GYÖRGYNÉ.

A Talajtani Társaság szervezésében vagy közreműködésével 1981—1985. években tartott rendezvények

Jóllehet, az előzőekben az 1. táblázat alapján képet kaptunk a beszámolási időszak alatt tartott rendezvényekről, és azokat részben értékeltük is, néhányat azonban ki kell emelnünk, melyek jelentősége ezt különösen indokolja. Így az 1981—85. években tartott rendezvények közül a következők kívánnak külön ismertetést.

Nemzetközi nagyrendezvények

VIII. Talajbiológiai Tudományos Ülés (Gödöllő, 1981) — „A talajbiológia és a környezetvédelem” címen a Talajtani Társaság Talajbiológiai Szakosztálya 1981. augusztus 26—28. között a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen rendezte a VIII. Talajbiológiai Tudományos Ülést. A szervező bizottság elnöke SZEGI JÓZSEF, titkára BAKONDINÉ ZÁMORY ÉVA volt. A rendezvény munkájában 120 szakember vett részt: a hazai résztvevőkön kívül a szocialista országokból, továbbá az NSzK-ból, Indiából, Irakból és Egyiptomból. A tudományos ülésen 7 témában összesen 75 előadás hangzott el. A plenáris ülésen SZEGI JÓZSEF, DÉNES LAJOS miniszterhelyettes, GONDA GYÖRGY államtitkár, BÍRÓ FERENC, az egyetem rektora és SZABOLCS ISTVÁN tartottak előadást. A szekcióüléseken egy-egy témakörben neves külföldi és hazai előadók tartottak bevezető előadást, — többek között K. H. DOMSCH (NSzK), E. N. MISUSZTIN (SzU), G. MÜLLER (NDK), B. NOVAK (Csehszlovákia), SZEGI JÓZSEF és SZABÓ ISTVÁN — melyekhez kapcsolódva számos korreferátum hangzott el.

A tudományos ülés fő témái: a talajba kerülő peszticidek és talajmikrobák kölcsönhatásai, az ásványi trágyázás talajbiológiai vonatkozásai, valamint a nitrogénfixáció néhány kérdése.

A tanácskozás befejeztével a résztvevők félnapos szakmai kirándulást tettek a Visontai Thorez Kőlejtés Bányáüzem Rekultivációs Üzemébe, ahol megtekintették a szabadföldi kísérleteket.

SZEGI JÓZSEF szerkesztésében az Akadémiai Kiadó 1984-ben megjelentette angol nyelven 2 kötetben a tudományos ülés teljes anyagát „Talajbiológia és a bioszféra környezetvédelme” címen.

[Lásd még Agrokémia és Talajtan. 31. 1—2. 223—226. SZEGI JÓZSEF.]

II. Nemzetközi Rekultivációs Szeminárium (Gyöngyös, 1982) — 1982. június 15—17. között Gyöngyösön a Mátraaljai Szénbányák Vállalat székházában tartották a II. Nemzetközi Rekultivációs Szemináriumot. A közreműködő szervek a következők voltak: A Bányászati és Kohászati Egyesület Mátraaljai Csoportja, a Talajtani Társaság Talajbiológiai és Talajtechnológiai Szakosztálya, a MÉM és az MTA Talajtani Bizottsága, az MTA Miskolci Bizottsága, valamint a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Kutató Intézete (Kompolt).

A szemináriumon mintegy 150 magyar és külföldi szakember (többek között Csehszlovákiából, Lengyelországból, Bulgáriából, Kubából és az NSzK-ból) vett részt. Az elhangzott 36 előadás a hazai rekultivációs tevékenység problémáival, a rekultiváció talajtani, talajtermékenységi és talajbiológiai kérdéseivel foglalkozott. Külön témakört képeztek a tájvédelmi, környezetépítéssel, valamint a mezőgazdasági hasznosítás lehetőségeivel kapcsolatos előadások. Több előadó szólt a rekultiváció erdészeti vonatkozásairól is.

A szeminárium résztvevői a tanácskozást követően megtekintették a Visontai Kőlejtés Bányáüzem Rekultivációs Üzemét, ahol megismerték a rekultivált hányóföldeken a növény-, szőlő- és gyümölcsstermesztés terén elért kiváló eredményeket. A Szeminárium előadásainak teljes anyagát magyar és angol nyelven SZEGI JÓZSEF szerkesztésében „Technogén területek rekultivációja” címen a Mátraaljai Szénbányák Vállalat adta ki 1982-ben.

[Lásd még Agrokémia és Talajtan. 32. 1—2. 281—284. BENESÓCZKY JÓZSEFNÉ és ÁBRAHÁM LAJOS.]

Talajtani Vándorgyűlés (Kecskemét, 1983) — A Talajtani Társaság 1983. szeptember 2—3-án tartotta Vándorgyűlését Kecskeméten, a Tudomány és Technika Házában a „Hírös Napok” keretében. A rendezésben részt vállalt a MAE Bács-Kiskun megyei Szervezete. A Vándorgyűlés témájául időszerű kérdést választottak: „A homoktalajok termőképességének fokozása”. Ez volt a plenáris ülés bevezető előadásának címe is, melyet LÁNG ISTVÁN, az MTA főtitkárhelyettese, a Társaság alelnöke tartott. Ehhez csatlakozott a két szekcióülés 26 előadása, melyek a homoktalajok vízgazdálkodása, termőképességük fokozása talajjavító anyagokkal, a műtrágyázás hatása a homoktalajokra és a homoktalajok meliorációja témákat tárgyaltak.

A tanácskozáson közel 400 hazai és számos külföldi szakember vett részt, utóbbiak között volt a Szovjet Talajtani Társaság alelnöke, az Osztrák Talajtani Társaság elnöke és a Lengyel Talajtani Társaság titkára.

A Vándorgyűlés első napján rendezték meg a szakembertalálkozót, a második nap programjában pedig szakmai tanulmányút szerepelt, melynek során a résztvevők meglátogatták a Bács-Kiskun megyei Növényvédelmi és Agrokémiai Állomást, majd talajszelvényeket tekintettek meg. A kiskunhalasi Állami Gazdaságban KATONA ISTVÁN igazgató és munkatársai ismertették a talajviszonyokat és a hasznosítási lehetőségeket.

A Vándorgyűlés előadásainak teljes anyaga megjelent az Agrokémia és Talajtan 33. kötet 1—2. számában (139—288).

IX. Műtrágyázási Világkongresszus (Budapest, 1984) — A Nemzetközi Műtrágyázási Szövetség (CIEC) IX. Világkongresszusát 1984. június 11—16. között rendezték Budapesten a MTESZ Székházában. Ezt az alkalmat használták fel arra is, hogy az 1933-ban alapított Szövetség 50. évfordulójáról megemlékezzenek.

Miután a Kongresszust 1983-ban Svédországban tervezték megrendezni, de a svéd szervező bizottság ezt lemondta, igen rövid idő alatt sikerült a magyar rendezőknek (MTESZ és MAE Talajtani Társasága, Magyar Tudományos Akadémia) a Kongresszust előkészíteni.

A Kongresszus elnöke LÁNG ISTVÁN, az MTA főtitkárhelyettese, főtitkára CSÁKY CSABA, a MAE ügyvezető főtitkára, a szervező bizottság elnöke SZABOLCS ISTVÁN, a Talajtani Társaság elnöke, alelnöke LATKOVICS GYÖRGYNÉ, a CIEC főtitkárhelyettese volt.

A tudományos program tükrözte az előző kongresszus (Moszkva, 1976) óta eltelt időszak újabb kutatási eredményeit, és szorosan kapcsolódott a Kongresszus jelmondatához: „Harc az éhség ellen a növények jobb tápanyagellátásával, különös tekintettel a műtrágyák szerepére a világ mezőgazdaságában ma és a jövőben”.

A Kongresszus munkája plenáris üléseken, 10 munkacsoportban és a poszterszekció kiállításán folyt. A megnyitó ülésen D. JELENIC, a CIEC elnöke, E. WELTE, a CIEC alelnöke és Soós GÁBOR, a MAE elnöke tartott előadást. A plenáris üléseken LÁNG ISTVÁN, SZABOLCS ISTVÁN, M. SARIC (Jugoszlávia), E. WELTE és F. TIMMERMANN (NSZK), G. W. COOKE (Anglia), B. JAGODIN (Szovjetunió) és A. VON PETER (Svájc) voltak az előadók. A munkacsoportok ülésein — ahol 184 előadás hangzott el — a trágyázástan jóformán teljes kérdéskörét tárgyalták.

A Kongresszus alatt került sor a CIEC Közgyűlésére is.

A CIEC IX. Kongresszusán több mint 500 résztvevő volt, ennek jóval több mint a fele külföldi. Szép számmal képviseltették magukat az európai, de a tengerentúli szocialista országok is. A külföldi vendégek közel 40 országból érkeztek, 4 világrészt reprezentáltak és képviselték a világ jóformán valamennyi jellegzetes mezőgazdasági területét. Tapasztalataik, melyek felölelték az intenzív gazdálkodástól a fejlődő országok kezdetlegesebb gazdálkodásáig a legkülönbözőbb típusokat, nagyban hozzájárultak a Kongresszus globális jellegéhez.

A Kongresszus ülései utáni, de már a Kongresszust megelőző szakmai kirándulásokon a résztvevők megismerkedtek a magyar talajokkal, műtrágyázási és mezőgazdasági módszerekkel, felsőoktatási intézményekkel és gazdaságokkal.

A Kongresszus háromkötetes kiadványa „Fight Against Hunger Through Improved Plant Nutrition” címmel 1985-ben jelent meg a Goltze-Druck (Goethingen) kiadásában, E. WELTE és SZABOLCS ISTVÁN szerkesztésében.

[Lásd még: Agrokémia és Talajtan. 34. 1—2. 211—239 LATKOVICS GYÖRGYNÉ.]

IX. Nemzetközi Talajbiológiai Szimpózium (Sopron, 1985) — A Szimpóziumot 1985. augusztus 27—30. között rendezték Sopronban az Erdészeti és Faipari Egyetemen. Szervezője a MAE Talajtani Társasága, társszervezője az Erdészeti és Faipari Egyetem, az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete és az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal volt. A szervező bizottság elnöke SZEGI JÓZSEF, titkára BAKONDINÉ ZÁMORY ÉVA volt. A Szimpóziumon négy kontinens 30 országából 150 szakember vett részt.

A megnyitó ünnepségen SZABOLCS ISTVÁN bevezetője után SOÓS GÁBOR mondott beszédet, majd az Egyetem rektora, az MTA főtitkára és a Soproni Városi Tanács elnökhelyettese tartott üdvözlő beszédet.

A Szimpózium programját képező öt témakörben világhírű szaktekintélyek tartottak előadást, ezekhez csatlakozott a 105 korreferátum két szekcióban és a poszterszekció. A szimpóziomot egynapos szakmai kirándulás zárta be, melynek során a Sopronhorpácsi Cukorrépakutató Intézet és a Fertő Tavi Kutató Állomás munkáját mutatták be a külföldi résztvevőknek.

[Lásd még: Agrokémia és Talajtan. 35. 1—2. 189—192. ANTON ATTILA és KUNGL GYÖRGYI.]

Hazai rendezvények

Az alábbiakban a teljesség igénye nélkül sorolunk fel néhány fontosabb hazai rendezvényt, amelyet a Talajtani Társaság szervezett, vagy melynek a szervezésében közreműködött.

Tudományos tanácskozások, ankétok

„A talaj környezetvédelmének problémái” című tudományos ülést Királyréten tartották 1981. október 5—6-án. Az ülést a Talajtani Társaság és a MTESZ Pest megyei Szervezete rendezte. A számos tudományterületről egybegyűlt 180 szakember részvételével megtartott tanácskozáson 76 előadás hangzott el. A plenáris ülésen az előadók a mezőgazdasági tevékenység környezeti hatásainak talajtani, erdészeti, növényvédelmi és talajbiológiai vonatkozásaival foglalkoztak. A tudományos ülés ezután két szekcióban folytatta munkáját. Az első munkanap záró eseménye LÁNG ISTVÁN „Tájékoztató és konzultáció a biomassza távlati hasznosítására irányuló országos felmérésekről” címmel megtartott előadása volt, melynek során az ország területén előállítható biomasszamennyiség növelésére vonatkozó országos felmérés főbb kérdéseiről adott tájékoztatást.

A tudományos ülés anyaga megjelent az Agrokémia és Talajtan 32. kötet 3—4. számában. [Lásd még: Agrokémia és Talajtan. 31. 1—2. 220—223. RAJKAI KÁLMÁN.]

„A szocialista integráció jelentősége az agrokémiai kutatásban” címmel tudományos tanácskozást tartottak Budapesten 1982. április 2-án, az MTA Talajtani Bizottsága és a Talajtani Társaság rendezésében. A tanácskozást SZABOLCS ISTVÁN nyitotta meg, majd üdvözlő beszédet mondott K. BEER akadémikus (NDK) és STEFANOVITS PÁL, a Talajtani Bizottság elnöke. A bevezető előadást DEBRECZENI BÉLA tartotta „A szocialista országok együttműködése az agrokémiai kutatásban” címmel. Az ezt követő előadások a talaj tápanyagszolgáltató képességével és a műtrágyázásnak a termésre gyakorolt hatásával foglalkoztak.

„Környezetkímélő mezőgazdasági rendszerek” címmel a „Balaton Csoport” és a Talajtani Társaság szervezésében 1984. szeptember 10-én tudományos értekezletet hívtak össze a Magyar Tudományos Akadémián. A megnyitó beszédet D. MEADOWS, a Balaton Csoport vezetője és SZABOLCS ISTVÁN, a Talajtani Társaság elnöke tartotta. Az ülés hét előadása a környezetkímélő mezőgazdasági technológiákkal, ezek talajtani, növényvédelmi, állattenyésztési, gazdasági és társadalmi vonatkozásaival foglalkozott.

Az értekezlet előadásainak anyaga angol nyelven került közlésre az Agrokémia és Talajtan 34. kötet Supplementumában (1985).

[Lásd még: Agrokémia és Talajtan. 34. 1—2. 239—243. DARAB KATALIN.]

Szennyvízelhelyezési Ankétot szervezett 1983. szeptember 20-án a Talajtani Társaság, a MÉM Növényvédelmi és Agrokémiai Központ, az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézete, valamint a Hidrológiai Társaság Szennyvíz Szakosztálya. Az ankét célja a települési szennyviziszapok mezőgazdasági elhelyezésének talajtani, agrokémiai és talajbiológiai kérdéseinek széles körű megvitatása volt. Az Ankét 8 bevezető előadását 28 korreferátum követte. Az

Ankét előadásait magábafooglaló kiadvány a MÉM NAK támogatásával 1984-ben jelent meg BENESÓCZKY JÓZSEFNÉ és BAKONDINÉ ZÁMORY ÉVA szerkesztésében.

„*Alginit a mezőgazdaságban*” címmel ankétot tartottak 1984. szeptember 13-án a Magyar Állami Földtani Intézetben. Az ankétot a MÁFI, a Magyarhoni Földtani Társulat, a Talajtani Társaság és az Alginit Gazdasági Társulás szervezte. Az ankét — amely a maga nemében az első ilyen összejövetel volt — célja az alginit mezőgazdasági hasznosítási lehetőségeinek megvitatása volt. Az elhangzott előadások beszámoltak az alginitekkel végzett növénytermesztési, talajjavítási kísérletekről, az alginit talajtani vizsgálatáról, valamint a különböző eredetű olajpalák mezőgazdasági hasznosításáról. Az ankét anyaga megjelent a Földtani Kutatás című kiadvány 1985/1—2 számában 116 oldalon.

Emléklések

A beszámolási időszak alatt néhány olyan évfordulót is megünnepeztünk, melyen vagy tudományterületünk nagyjairól vagy jelentős eseményekről emlékeztünk meg.

HERKE SÁNDOR emlékülést tartottak 1982. szeptember 28-án Szegeden HERKE SÁNDOR születésének 100. évfordulója alkalmából. Az emlékülést a Gabonatermesztési Kutató Intézet, az MTA és MÉM Talajtani Bizottsága, valamint a Talajtani Társaság rendezte a Gabonatermesztési Kutató Intézetben. Az ülést SZÁNIEL IMRE igazgató nyitotta meg, majd FEKETE ZOLTÁN tartott bevezetőt. Ezután STEFANOVITS PÁL méltatta HERKE SÁNDOR szakmai életútját és egyéniségét. A következő előadók beszéltek Herke Sándor szikjavításban szerzett érdemeiről és munkásságának nemzetközi kihatásairól. Az előadások elhangzása után egy kiállítást tekintettek meg a résztvevők, majd megkoszorúzták HERKE SÁNDOR emléktábláját. [Lásd még: Agrokémia és Talajtan. 32. 1—2. 257—264. FÜLEKY GYÖRGY, HARMATI ISTVÁN, NAGY JÚLIA.]

Ünnepi ülést tartottak a Talajtani Társaság megalakulásának 25. évfordulója alkalmából a MTESZ Székházban 1982. december 13-án. SZABOLCS ISTVÁNNAK, a Társaság elnökének megnyitója után FEKETE ZOLTÁN, a Társaság tiszteletbeli elnöke tartott a Társaság 25 évének történetét feldolgozó személyes élményekkel átszőtt előadást, majd a Talajtani Társaság 6 központi szakosztályának elnökei és titkárai mondták el beszámolóikat. A beszámolók után SZÜCS KÁLMÁN, a MAE alelnöke tartott üdvözlő beszédet, majd kitüntetésekkel adta át. [Lásd még: Agrokémia és Talajtan. 32. 1—2. 252—257. FÜLEKY GYÖRGY.]

BALLENEGGER RÓBERT születésének 100. évfordulója alkalmából emlékülést tartottak 1982. december 14-én az MTA Talajtani és Agrokémiai Kutató Intézetében. Az emlékülést az MTA TAKI szervezte az MTA és MÉM Talajtani Bizottsága, a Talajtani Társaság és a Kertészeti Egyetem közreműködésével. Megnyitó beszédében VÁRALLYAY GYÖRGY, az Intézet igazgatója hangsúlyozta, hogy a mai talajtani, agrokémiai szakemberek túlnyomó része valamilyen módon kapcsolatban volt BALLENEGGER RÓBERTTEL, a talajtan nagy magyar klasszikusával: diákja volt, együtt dolgozott vele, vagy előadásaiból, könyveiből, közleményeiből ismerte. Ezt követően FEKETE ZOLTÁN, SZABOLCS ISTVÁN, STEFANOVITS PÁL, HARGITAI LÁSZLÓ és RÓNAI ANDRÁS beszélt BALLENEGGER RÓBERT életútjáról, a nemzetközi talajtanban betöltött szerepéről, talajgenetikai és térképezési tevékenységéről, agrokémiai és felsőoktatási munkásságáról, valamint az agrogeológiával való kapcsolatáról. Az emlékülés után a résztvevők koszorút helyeztek el BALLENEGGER RÓBERT sírjánál. [Lásd még: Agrokémia és Talajtan. 32. 3—4. 609—634. VÁRALLYAY GYÖRGY, FEKETE ZOLTÁN, SZABOLCS ISTVÁN, STEFANOVITS PÁL, HARGITAI LÁSZLÓ, RÓNAI ANDRÁS.]

Az Első Nemzetközi Agrogeológiai Értekezlet 75. évfordulója alkalmából 1984. április 16-án ünnepi megemlékezést tartottak a Magyar Állami Földtani Intézetben. HÁMOR GÉZA, a MÁFI igazgatójának megnyitó beszéde után SZABOLCS ISTVÁN részletesen ismertette a Budapesten 1909-ben megrendezett Első Nemzetközi Agrogeológiai Értekezlet eseményeit és

hangsúlyozta e rendezvény jelentőségét a magyar talajtan történetében. A megemlékezés színhelyén a résztvevők eredeti dokumentumokat is megtekinthettek.

[Lásd még: Agrokémia és Talajtan. 33. 1—2. 289—323. SZABOLCS ISTVÁN.]

Mosonmagyaróváron 1984. október 10-én került sor a KERESZTÉNY BÉLA emlékülésre a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem Mosonmagyaróvári Mezőgazdaságtudományi Kara, a Talajtani Társaság és a MAE Győr-Sopron megyei Talajtani Szakosztálya rendezésében. DEBRECZENI BÉLA, rektor megnyitója után kilenc előadás hangzott el. Az előadók ismertették KERESZTÉNY BÉLA munkásságát, a talajtani tudomány történetét Mosonmagyaróváron, méltatták KERESZTÉNY BÉLA szerepét e tudományágban, a nagyleptékű üzemi talajterképezésben és a mikroelem-kutatásban. Szó volt a magyarországi mikroelem-kutatások eddigi eredményeiről és a jövő feladatairól.

Vitaülések, szakülések, hazai tanulmányutak

Vitathatatlan, hogy a Talajtani Társaság munkáját az elmúlt öt évben is döntően meghatározták a szakosztályok keretében megrendezett vitaülések, szakülések és kerekasztal-megbeszélések. Nem vállalkozhatunk arra, hogy az elmúlt időszakban megtartott több mint 60 rendezvényt felsoroljuk, néhányat azonban ki kell emelni:

A Talajkémiai Szakosztály vitaülésén BIDLÓ GÁBOR tartott előadást „Kis molekulású szerves savak hatása az agyagásványokra” címmel. Ugyanennek a szakosztálynak a Magyarhoni Földtani Társulat Agyagásvány Szakosztályával közösen szervezett ülésén B. S. KAPOOR, a Delhi-i Egyetem (India) docense tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást „Agyagásvány-átalakulások a talajokban” címmel. A Talajkémiai Szakosztály vitaülésén LOCH JAKAB „A hazai talajok magnéziumellátottságának néhány időszerű kérdése” című gondolatébresztő előadása hangzott el. A Talajkémiai és Talajtechnológiai Szakosztály közös rendezvényén DARAB KATALIN, CSILLAG JULIANNA és RÉDLY LÁSZLÓNÉ a kalciumtartalmú javítóanyagok hatékonyságának elvi alapjait, BALOGH ISTVÁN és BLASKÓ LAJOS a talajjavító anyagok mennyiségi meghatározásának kérdéseit tárgyalták. A Gödöllői Agrártudományi Egyetem és a Talajkémiai Szakosztály „A víz mint talajkivonószer” címmel sikeres kerekasztal-megbeszélést rendezett Gödöllőn. Élénk érdeklődés kísérte a Talajkémiai Szakosztály nagyszabású vállalkozását, mely célul tűzte ki, hogy módszertani előadás-sorozatot tart „Talajkémiai laboratóriumi vizsgálatok elérhető és elvárható pontossága” témakörben. Az első ülésen DARAB KATALIN, RÉDLY LÁSZLÓNÉ és BOLDIS OTTÓ tartott vitaindító előadást. A sorozat második rendezvényének címe „Tápanyagok laboratóriumi vizsgálatánál elérhető és elvárható pontosság”. Itt hat előadás hangzott el. A témakör soron következő előadásait „A talajheterogenitás és mintavételezés” címmel tartották. E két utóbbi vitaülés a Trágyázástani Szakosztállyal közösen került megrendezésre. Ezeknek a módszertani előadó- és vitaüléseknek válogatott anyaga rövidesen meg fog jelenni az Agrokémia és Talajtan hasábjain.

Kerekasztal-megbeszélést szervezett a Trágyázástani Szakosztály, amelyen a nitrogénműtrágyázási szaktanácsadás jelenlegi helyzetével és fejlesztésének lehetőségeivel foglalkoztak. A bevezető előadást BUZÁS ISTVÁN tartotta. A Trágyázástani Szakosztály rendezésében tartott előadást KÁDÁR IMRE és VÖRÖS J. „A növény tápláltsági állapota és a betegségek előfordulása” címmel, valamint KRÁMER MIHÁLY és FÜLEKY GYÖRGY „Az agrokémiai kutatások Magyarországon a két világháború között” címmel.

A Talajfizikai, a Talajgenetikai és Talajterképezési, a Talajtechnológiai, valamint a Talajbiológiai Szakosztályok jelentős munkát végeztek a MAE és MÉM vidéki szerveivel, üzemivel való kapcsolat kiépítésében. A Talajfizikai, valamint a Talajgenetikai és Talajterképezési Szakosztály a MÉM Növényvédelmi és Agrokémiai Központ Pest, Fejér, Békés és Hajdú-Bihar megyei Növényvédelmi és Agrokémiai Állomásaival közösen ankétot szervezett „Talajfizikai és vízgazdálkodási vizsgálatok jelentősége a vízrendezési tervek népgazdasági megalapozásában” címmel. A tanácskozáson VÁRALLYAY GYÖRGY „A talaj vízgazdálkodás és a

melioráció” címmel tartott előadást. Jó kapcsolat alakult ki a Talajtani Társaság és a MAE Győr-Sopron megyei Szervezete között is. Különböző időpontokban hangoztak el ott a következő előadások: SZEGI JÓZSEF: „A talajmikrobiológia néhány problémája, különös tekintettel az intenzív mezőgazdasági termelésre”, VÁRALLYAY GYÖRGY és MOLNÁR ENDRE: „1:100 000 méretarányú topográfiai térképek korszerűsítése a talajra vonatkozó információkkal”, VÁRALLYAY GYÖRGY: „A növénytermelési potenciál fejlesztésének lehetőségei”. Meg kell említeni azt az együttműködést, amely a Talajgenetikai és Talajtérképezési Szakosztály, valamint a Geodéziai és Kartográfiai Egyesület között jött létre. Számos közös rendezvényt, vitaülést szerveztek. IZSÓ ILLÉS „A mintateres földértékelés tapasztalatai, különös tekintettel az üzemi talajtérképekkel lefedett területekre” címmel tartott előadást. Több közös vitaülést tartottak a távérzékelés jelentőségéről a mezőgazdaságban.

A Talajgenetikai és Talajtérképezési Szakosztály a MAE Fejér megyei szervezetével közösen talajföldrajzi tanulmányutat szervezett STEFANOVITS PÁL vezetésével az erdő- valamint a csernozjom talajok átmeneti zónájának tanulmányozására.

Kitüntetések

Az elmúlt időszakban a Talajtani Társaságban végzett kiváló munkájuk elismeréseként a következő szakemberek kapták meg a TREITZ PÉTER emlékérmét: JASSÓ FERENC (1981), BACSÓ ALBERT (1982), SZEGI JÓZSEF (1982), LÁNG ISTVÁN (1983), ARANY SÁNDOR (1983) és LATKOVICS GYÖRGYNÉ (1984).

„Szocialista faluért” emlékérmét kaptak: JASSÓ FERENC (1983), JENEY ISTVÁN (1984) és TAKÁCS ISTVÁN (1985)

„Mezőgazdaság fejlesztéséért” emlékérmét LÁNG ISTVÁN (1981), SZABOLCS ISTVÁN (1982), TAKÁCS ISTVÁN (1984), JENEY ISTVÁN (1985) kapott.

A MAE Arany Koszorús Jelvényét 1982-ben: ÁBRAHÁM LAJOS, DARAB KATALIN, DEBRECZENI BÉLA, DVORACEK MIKLÓS, GULYÁS FERENC, GYŐRI DÁNIEL, HALÁSZ KÁROLY, JASSÓ FERENC, KLIMES-SZMIK ANDOR, LATKOVICS GYÖRGYNÉ, MÁTÉ FERENC, MÉLYVÖLGYI JÓZSEF, PARÁSZKA LÁSZLÓ; 1983-ban: NÉMETH SÁNDOR, di GLÉRIA EDIT, BENESÓCZKY JÓZSEFNÉ, KÁDÁR IMRE, NAGY JÓZSEFNÉ, KISS ANDOR, LUKÁCS ANDRÁS; 1984-ben: KULCSÁR MENYHÉRTNÉ, HEGEDŰS LAJOS, MOLNÁR ENDRE kapták meg.

Fenti kitüntetésekön kívül számos tagtársunk részesült elismerő oklevélben és pénzjutalomban.

A Talajtani Társaság, mint azt a Tisztújító Közgyűlésen az előadó és a hozzászólások bemutatták, eredményes működésre tekinthet vissza. Az új vezetőségnek, valamint a tagságnak a megtett útra való tekintettel és az új feladatok ismeretében céltudatos és rendszeres tevékenységet kell megvalósítani ahhoz, hogy a Társaság hírét tovább öregbítse és eleget tegyen azoknak a követelményeknek, amelyeket munkájuk elé a tudomány és gyakorlat állít.

LUKÁCS ANDRÁS

MTA Talajtani és Agrokémiai
Kutató Intézete, Budapest

Érkezett: 1986. március 30.